

**OPIS MODUŁU, PROGRAMU NAUCZANIA
ORAZ SPOSOBÓW WERYFIKACJI I OCENY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ**

Nazwa przedmiotu*: Leksykologia

Nazwa w języku polskim*: Leksykologia

Nazwa w języku angielskim*: Lexicology

Dane dotyczące przedmiotu*:

Jednostka oferująca przedmiot: Kolegium I

Przedmiot dla jednostki: Kolegium I (kierunek germanistyka, studia pierwszego stopnia)

Cykl dydaktyczny: nie dotyczy

Koordynator przedmiotu cyklu: nie dotyczy

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu
Zaliczenie na ocenę
Język wykładowy
Niemiecki
Profil
Ogólnoakademicki
Typ przedmiotu
Moduł zajęć do wyboru

Dane dotyczące przedmiotu cyklu**:

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu cyklu
Zaliczenie na ocenę
Efekty uczenia się modułu zajęć
L_W01 – ma zaawansowaną wiedzę na temat kompleksowej i dynamicznej natury leksykalnego subsystemu języka [K_W03]
L_W02 – zna w stopniu zaawansowanym podstawowe teorie i metody analizy zjawisk leksykalnych oraz terminy z zakresu leksykologii języka niemieckiego [K_W08]
L_U01 – potrafi pozyskiwać, selekcjonować, oceniać, analizować oraz wykorzystywać informacje i narzędzia leksykologii w analizie wybranego pola semantycznego [K_U03]
L_U02 – potrafi wykorzystywać w komunikacji z otoczeniem akademickim specjalistyczną terminologię z zakresu leksykologii [K_U08]
L_K01 – jest gotowa/gotów do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym przygotowaniem analizy wybranego pola semantycznego w oparciu o nabytą wiedzę z zakresu leksykologii [K_K03]
Przedmioty wprowadzające i wymagania wstępne
Nie dotyczy
Bilans pracy studenta
4 punkty ECTS (100 godz. pracy)
- 30 godz. – w kontakcie (1,5 ECTS)
- 70 godz. – praca własna (2,5 ECTS; bieżące przygotowanie do zajęć, przygotowanie pracy domowej w ramach konwersatorium, przygotowanie do kolokwium w ramach konwersatorium i zaliczenia pisemnego w ramach wykładu)

* wypełnia jednostka prowadząca kierunek studiów

** wypełnia koordynator

Szczegóły zajęć i grup**

Wykład

Literatura
Meibauer J.: <i>Einführung in die germanistische Linguistik</i> , Stuttgart 2002 (rozdz. Semantik). Linke A. / Nussbaumer M. / Portmann P. R.: <i>Studienbuch Linguistik</i> , Tübingen 2001/2004 (rozdz. Semantik). Römer Ch. / Matzke B.: <i>Lexikologie des Deutschen. Eine Einführung</i> , Tübingen 2005. Schippan Th.: <i>Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache</i> , Tübingen 2002.
Efekty uczenia się
L_W01 L_W02 L_K01
Metody i kryteria oceniania
Metoda: zaliczenie pisemne (jedno podejście) Kryteria: przedziały procentowe, według skali: 60-67,9% – 3,0 68-75,9% – 3,5 76-83,9% – 4,0 84-91,9% – 4,5 92-100% – 5,0 Weryfikowane efekty uczenia się: L_W01, L_W02 Metoda: bieżąca obserwacja w trakcie zajęć Kryteria: - korzystanie z pomocy osoby prowadzącej zajęcia w przypadku problemów ze zrozumieniem treści specjalistycznych w języku niemieckim Weryfikowane efekty uczenia się: L_K01 W ramach tych zajęć dopuszcza się korzystanie z narzędzi GenAI wyłącznie w zakresie pomocniczym na etapie przygotowania do zaliczenia (np. w celu wyszukiwania oraz gromadzenia informacji). Natomiast praca zaliczeniowa powinna stanowić wyłącznie efekt samodzielnej pracy. Naruszenie zakazu będzie traktowane jako naruszenie zasad uczciwości akademickiej.
Zakres tematów zajęć
1. Leksykologia jako dyscyplina naukowa (cel i przedmiot badań, subdyscypliny) 2. Słownictwo (leksyka) jako komponent systemu językowego: struktura, reguły, cechy 3. Status i funkcje jednostki leksykalnej (pojęcie leksemu, pojęcie wyrazu) 4. Semantyka leksykalna, pojęcie znaczenia, językoznawcze koncepcje znaczenia 5. Znaczenie denotatywne i konotatywne, znaczenie potencjalne i aktualne, semem i sem, rozwój znaczeniowy 6. Wprowadzenie do problematyki leksykograficznej (słownik jako jednostka funkcjonalna opisu leksykograficznego, typologia słowników) 7. Frazologia i paremiologia jako subdyscypliny językoznawcze 8. Cechy frazeologizmów, typy związków frazeologicznych, przysłowia, skrzydlate słowa 9. Onomastyka jako dyscyplina językoznawcza 10. Słowotwórstwo (modele i środki słowotwórcze, metody analizy słowotwórczej, rodzaje procesów słowotwórczych) 11. Tendencje w rozwoju współczesnego słownictwa niemieckiego 12. Zapożyczenia leksykalne we współczesnym języku niemieckim

13. Zaliczenie pisemne
Rygory zaliczenia zajęć
Zaliczenie na ocenę
Literatura uzupełniająca
Burger H.: <i>Phraseologie eine Einführung am Beispiel des Deutschen</i> , Berlin 2003. Laskowski M.: <i>Semantische und pragmatische Aspekte der deutschen und polnischen Phraseologie</i> , Zielona Góra 2003. Lutzeier P. R.: <i>Lexikologie. Ein Arbeitsbuch</i> , Tübingen 2005. Schlaefler M.: <i>Lexikologie und Lexikographie. Eine Einführung am Beispiel deutscher Wörterbücher</i> , Berlin 2002.
Metody dydaktyczne
Wykład konwersatoryjny, wykład kursowy
Metody dydaktyczne – inne
Nie dotyczy

Konwersatoria

Literatura
Meibauer J.: <i>Einführung in die germanistische Linguistik</i> , Stuttgart 2002 (rozdz. Semantik). Linke A. / Nussbaumer M. / Portmann P. R.: <i>Studienbuch Linguistik</i> , Tübingen 2001/2004 (rozdz. Semantik). Römer Ch. / Matzke B.: <i>Lexikologie des Deutschen. Eine Einführung</i> , Tübingen 2005. Schippan Th.: <i>Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache</i> , Tübingen 2002.
Efekty uczenia się
L_W01 L_W02 L_U01 L_U02 L_K01
Metody i kryteria oceniania
Metoda: kolokwia (każdorazowo: podejście pierwsze i maksymalnie jedna poprawa do końca trwania zajęć dydaktycznych w bieżącym semestrze) Kryteria: przedziały procentowe, według skali: 60-67,9% – 3,0 68-75,9% – 3,5 76-83,9% – 4,0 84-91,9% – 4,5 92-100% – 5,0 Weryfikowane efekty uczenia się: L_W01, L_W02, L_U01, L_U02
Metoda: ocena pracy pisemnej (analiza wybranego pola semantycznego) Kryteria: przedziały procentowe, według skali: 60-67,9% – 3,0 68-75,9% – 3,5 76-83,9% – 4,0 84-91,9% – 4,5 92-100% – 5,0 Weryfikowane efekty uczenia się: L_W01, L_W02, L_U01, L_U02
Metoda: bieżąca obserwacja w trakcie zajęć Kryteria:

- korzystanie z pomocy osoby prowadzącej zajęcia w przypadku problemów ze zrozumieniem treści specjalistycznych w języku niemieckim

Weryfikowane efekty uczenia się: L_K01

Warunkiem zaliczenia zajęć jest (poza spełnieniem powyższych wymagań) obowiązkowa obecność na zajęciach, zgodnie z § 29 Regulaminu Studiów.

W ramach tych zajęć dopuszcza się korzystanie z narzędzi GenAI wyłącznie w zakresie pomocniczym na etapie przygotowania do kolokwium i pracy pisemnej (np. w celu wyszukiwania oraz gromadzenia informacji). Natomiast prace w ramach kolokwium i praca pisemna powinny stanowić wyłącznie efekt samodzielnej pracy. Naruszenie zakazu będzie traktowane jako naruszenie zasad uczciwości akademickiej.

Zakres tematów zajęć

1. Zróżnicowanie słownictwa pod względem chronologicznym, terytorialnym, środowiskowym i funkcjonalnym
2. Zapożyczenia leksykalne we współczesnej niemczyźnie (m.in. określanie stopnia asymilacji zapożyczeń)
3. Znaczenie (problem motywacji, związki paradygmatyczne i syntagmatyczne)
4. Leksykografia (przegląd słowników różnego typu i ich krótka charakterystyka)
5. Charakterystyka różnych grup frazeologizmów i ich użycie w wybranych kontekstach, frazeologizmy a przysłowia)
6. Kolokwium nr 1
7. Onomastyka (etymologia wybranych nazw własnych: antroponimów i toponimów)
8. Słowotwórstwo (analiza słowotwórcza wybranych konstrukcji, określanie typów modeli słowotwórczych)
9. Koncepcja pola semantycznego – wprowadzenie
10. Koncepcja pola semantycznego (analiza wybranych przykładów)
11. Kolokwium nr 2

Rygory zaliczenia zajęć

Zaliczenie na ocenę

Literatura uzupełniająca

Lutzeier P. R.: *Lexikologie. Ein Arbeitsbuch*, Tübingen 1995/2005.

Schlaefler M.: *Lexikologie und Lexikographie. Eine Einführung am Beispiel deutscher Wörterbücher*, Berlin 2002.

Bremer K. / Müller M.: *Sprache, Wissen und Gesellschaft. Eine Einführung in die Linguistik des Deutschen*, Berlin 2021 (rozdz. Wortschatz und Wortbildungskompetenz)

Metody dydaktyczne

Ćwiczenia konwersatoryjne, metody dyskusyjne, metody aktywizujące, metody pracy ze źródłami, metody problemowe

Metody dydaktyczne – inne

Nie dotyczy

** wypełnia koordynator